

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua extinsă)
10 mai 2006*

**Galileo International Technology LLC și alții
împotriva
Comisiei Comunităților Europene**

„Acțiune în despăgubiri – Răspundere extracontractuală a Comunității – Proiect comunitar de sistem global de navigație prin satelit (Galileo) – Prejudiciu invocat de titularii de mărci și de denumiri comerciale care conțin termenul „Galileo” – Răspunderea Comunității în absența unei conduite ilicite din partea instituțiilor sale – Prejudiciu anormal și special”

În cauza T-279/03,

Galileo International Technology LLC, cu sediul în Bridgetown (Barbade),

Galileo International LLC, cu sediul în Wilmington, Delaware (Statele Unite),

Galileo Belgium SA, cu sediul în Bruxelles (Belgia),

Galileo Danmark A/S, cu sediul în Copenhaga (Danemarca),

Galileo Deutschland GmbH, cu sediul în Frankfurt pe Main (Germania),

Galileo España SA, cu sediul în Madrid (Spania),

Galileo France SARL, cu sediul în Roissy-en-France (Franța),

Galileo Nederland BV, cu sediul în Hoofddorp (Țările de Jos),

Galileo Nordiska AB, cu sediul în Stockholm (Suedia),

Galileo Portugal Ltd, cu sediul în Alges (Portugalia),

Galileo Sigma Srl, cu sediul în Roma (Italia),

Galileo International Ltd, cu sediul în Langley, Berkshire (Regatul Unit),

The Galileo Co., cu sediul în Londra (Regatul Unit),

Timas Ltd, cu sediul în Dublin (Irlanda),

reprezentate de C. Delcorde, J.-N. Louis, J.-A. Delcorde și S. Maniatopoulos, avocați, cu domiciliul ales în Luxemburg,

* Limba de procedură: franceza.

reclamante,

împotriva

Comisiei Comunităților Europene, reprezentată de domnii N. Rasmussen și M. Huttunen, în calitate de agenți, asistați de A. Berenboom și N. Van den Bossche, avocați, cu domiciliul ales în Luxemburg,

pârâtă,

având ca obiect o cerere de despăgubiri pentru ca, pe de o parte, Comisia să înceteze să utilizeze termenul „Galileo” în legătură cu proiectul comunitar de sistem global de navigație prin satelit și să încurajeze terți să utilizeze acest termen și, pe de altă parte, să fie reparat prejudiciul pe care l-ar fi suferit reclamantele din cauza utilizării și promovării de către Comisie a termenului respectiv, pretins identic cu mărci înregistrate de reclamante, precum și cu denumiri comerciale ale acestora,

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera a doua extinsă),

compusă din domnii J. Pirrung, președinte, A. W. H. Meij, N. J. Forwood, doamna I. Pelikánová și domnul S. Papasavvas, judecători,

grefier: doamna C. Kristensen, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 30 noiembrie 2005,

pronunță prezenta

Hotărâre

Faptele aflate la originea litigiului

1. Termenul „Galileo” utilizat de reclamante

1 Grupul de întreprinderi Galileo, din care fac parte societățile reclamante, a fost fondat în 1987 de unsprezece companii aeriene nord-americane și europene. Grupul este unul din liderii mondiali în oferirea și furnizarea de servicii electronice în sectoarele de transport aerian, de turism, de agrement și hotelier, în ceea ce privește accesul la datele referitoare la oferte, orare și informații privind prețurile. Clienții acestuia sunt, în special, agenții de voiaj, societăți hoteliere, societăți de închiriere de vehicule, companii aeriene, tur-operatori și linii de croaziere.

2 Termenul „Galileo” este un element din denumirile comerciale, denumirile firmelor și numele de domeniu ale reclamantelor. Reclamanta Galileo International Technology LLC este titulara diverselor mărci naționale, verbale și figurative, care au fost înregistrate între 1987 și 1990 și în care acest termen constituie fie elementul unic, fie unul dintre elemente, precum mărcile verbale GALILEO înregistrate în Franța la 17 septembrie 1987, în Germania la 18 august 1988 și în Spania la 3 octombrie 1988.

3 Reclamanta Galileo International Technology LLC este, de asemenea, titulara mai multor mărci comunitare care au fost înregistrate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, ediție specială în limba română: capitol 17 volum 01 p. 146 - 180), astfel cum a fost modificat de Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (Mărci, desene și modele industriale) (OAPI). Este vorba despre următoarele mărci figurative:

p ***wered by Galileo***

4 Prima din aceste mărci figurative a fost înregistrată la 4 martie 1999, apoi, din nou, la 9 martie 2004, iar a doua a fost înregistrată la 20 ianuarie 2000. Reclamanta respectivă este, de asemenea, titulară a mărcii verbale GALILEO, înregistrată la 1 octombrie 2003. Toate aceste mărci au fost înregistrate pentru produsele și serviciile din clasele 9, 16, 35, 38, 39, 41 și 42 în sensul Acordului de la Nisa din 15 iunie 1957 referitor la clasificarea internațională a bunurilor și serviciilor în scopul înregistrării mărcilor, astfel cum a fost revizuit și modificat.

5 Aceste mărci comunitare și naționale (denumite în continuare „mărcile reclamantei”) au fost înregistrate pentru a desemna, în special, servicii de telecomunicații sub forma transmisiilor de date, de programe informatice referitoare la transportul aerian, la închirierea de vehicule și la rezervarea de călătorii, de servicii de divertisment, de servicii de cazare și catering, precum și aparate electrice și computerizate, calculatoare, programe de calculator și procesare de text.

2. Termenul „Galileo” utilizat de Comisie

6 La 10 februarie 1999, Comisia a adoptat o comunicare, intitulată „Galileo – Angajarea Europei într-o nouă generație de servicii de navigație prin satelit” [COM (99) 54 final]. Prin această comunicare, Comisia urmărea să permită instituirea unui sistem de sateliți, denumit Galileo, care să acopere nevoile utilizatorilor civili din întreaga lume în materie de radionavigație, poziționare și sincronizare. Conform Comisiei, Galileo va fi compatibil cu cele două sisteme operaționale existente – sistemul american GPS [Global Positioning System (sistem de poziționare globală

prin satelit)] și sistemul rusesc Glonass [Global Orbiting Navigation Satellite System (sistem global de navigație prin satelit)] – și ar putea furniza un nou sistem global de navigație prin satelit: GNSS [Global Navigation Satellite System (sistem global de navigație prin satelit)]. Încă de la început, s-a avut în vedere participarea financiară a sectorului privat la realizarea proiectului Galileo.

7 Prin Rezoluția din 19 iulie 1999 privind participarea Europei la o nouă generație de servicii de navigație prin satelit – Galileo – Etapa de definire (JO C 221, p. 1), Consiliul a aprobat comunicarea Comisiei menționată anterior.

8 La 22 noiembrie 2000, Comisia a adoptat o comunicare către Consiliu și Parlamentul European referitoare la Galileo [COM (2000) 750 final], care descrie rezultatele etapei de definire a programului Galileo și expune aspectele economice și financiare ale acestuia, precum și structura sa de gestiune. În ceea ce privește etapele succesive ale programului, comunicarea face referire la o etapă de dezvoltare a sateliților (2001 – 2005), la o etapă de desfășurare privind fabricarea și lansarea acestora (2006 – 2007), precum și o fază de exploatare economică și comercială a noului sistem (începând din 2008).

9 Prin Rezoluția din 5 aprilie 2001 privind proiectul Galileo (JO C 157, p. 1), Consiliul a aprobat elementele necesare etapei de dezvoltare. Acesta a invitat, în special, Comisia să lanseze o procedură de licitație pentru a permite participarea sectorului privat la proiect și pentru a identifica serviciile comerciale pe care le-ar putea furniza Galileo. Consiliul a subliniat, de asemenea, interesul ca sectorul privat să-și asume un angajament financiar ferm care să-i permită să participe la etapa de desfășurare.

10 Prin Regulamentul (CE) nr. 876/2002 din 21 mai 2002 de creare a întreprinderii comune Galileo (JO L 138, p. 1), Consiliul, la propunerea Comisiei, a aplicat articolul 171 CE și a instituit întreprinderea comună menționată, având ca obiect, pe de o parte, să asigure gestiunea proiectului pentru etapele de cercetare, dezvoltare și demonstrare și, pe de altă parte, să mobilizeze fondurile destinate programului Galileo. Membrii fondatori ai întreprinderii comune erau Comunitatea Europeană, reprezentată de Comisie și Agenția Spațială Europeană (ASE), orice întreprindere privată care îndeplinea criteriile stabilite în acest sens putând, de asemenea, să devină membră.

11 În Comunicarea către Parlament și Consiliu din 15 octombrie 2002, intitulată „Stadiul de avansare al programului Galileo” (JO C 248, p. 2), Comisia a arătat că programul Galileo ar fi gestionat de o entitate privată în cursul etapelor de desfășurare și de exploatare operațională. În acest scop, o cerere de ofertă trebuia lansată de întreprinderea comună Galileo în vederea selectării consorțiului privat căruia să-i fie atribuită concesiunea pentru dezvoltarea și exploatarea sistemului.

12 În fața Tribunalului, Comisia a subliniat importanța capitală a sistemului european de radionavigație în termeni tehnologici, economici și strategici, în măsura în care multiple aplicații industriale erau condiționate de stăpânirea acestei tehnologii. În acest sens, Comisia a menționat, în special, gestiunea sistemelor de transport (ghidarea autovehiculelor), conduita politicilor de mediu, amenajarea teritoriului, meteorologia, geologia, lucrările publice, energia, prevenirea riscurilor naturale sau industriale, sprijinul pentru operațiunile de protecție civilă în caz de catastrofă, politica de control agricol și securitatea fizică a persoanelor. În opinia Comisiei, viitorul sistem european va propune:

- un serviciu de bază gratuit, destinat „marelui public”;
- un serviciu comercial destinat unor scopuri profesionale;
- un serviciu „vital” pentru aplicații care implică vieți omenești, cum ar fi navigația aeriană sau maritimă;
- un serviciu de cercetare și de salvare destinat îmbunătățirii sistemelor de asistență existente în caz de urgență;
- un serviciu guvernamental rezervat nevoilor de protecție civilă, de securitate națională și de respectare a legii.

13 Comisia a precizat, în ceea ce privește costul etapei de dezvoltare, că acesta se ridică la 1,1 miliarde de euro, finanțat în părți egale de Uniunea Europeană și de ASE. Costul etapei de desfășurare, și anume 2,1 miliarde de euro, ar trebui să fie suportat, în principal, de viitorul concesionar al sistemului. În ceea ce privește etapa de exploatare comercială, Comisia a declarat, în fața Tribunalului, că lansarea acesteia era prevăzută pentru anul 2010.

3. Cerere de înregistrare a unei mărci comunitare introdusă de Comisie

14 La 21 iunie 2002, Comisia a solicitat, în temeiul Regulamentului nr. 40/94, înregistrarea unei mărci comunitare, și anume a unui semn figurativ în culori. Este vorba despre o sferă stilizată, inspirată din logo-ul Uniunii Europene și din cel al ASE, care conține cuvântul „Galileo”:

Cererea de marcă se referă la „servicii de cercetare-dezvoltare în domeniul radionavigației prin satelit”, care intră sub incidența clasei 42 în sensul Acordului de la Nisa.

15 La 14 martie 2003, reclamanta Galileo International LLC s-a opus, în temeiul articolului 42 din Regulamentul nr. 40/94, înregistrării acestei mărci. Prin Decizia din 29 septembrie 2005,

divizia de opoziție a OAPI a respins opoziția. Această decizie a fost atacată de reclamantă în fața camerelor de recurs ale OAPI.

16 În august 2003, Comisia și ASE au depus emblema programului de radionavigație prin satelit Galileo la Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (OMPI), la Geneva, în temeiul Convenției de la Paris pentru protecția proprietății industriale din 20 martie 1883, revizuită ultima dată la 14 iulie 1967 la Stockholm și modificată la 28 septembrie 1979 (Culegerea de tratate ale Organizației Națiunilor Unite, vol. 828, nr. 11847, p. 108, denumită în continuare „Convenția de la Paris”).

4. Schimb de corespondență între reclamante și Comisie

17 Prin scrisoarea din 30 aprilie 2001, reclamantele au protestat pe lângă Comisie împotriva utilizării termenului „Galileo” pentru denumirea proiectului său de radionavigație. Acestea au susținut că această utilizare le cauza prejudicii și le încălca drepturile la marcă. La 4 februarie 2002, Comisia a răspuns, afirmând că utilizarea termenului „Galileo” pentru proiectul său nu constituia o atingere a drepturilor la marcă.

18 În consecință, reclamantele și Comisia au întreținut un schimb de corespondență intens. Reclamantele și-au menținut poziția conform căreia Comisia utiliza termenul „Galileo” într-un context comercial, încurajând terți să facă același lucru, în legătură cu produse și servicii similare celor vizate de mărcile reclamantelor. În schimb, Comisia considera că Galileo rămânea până în 2008 un program de cercetare și de dezvoltare tehnologică care nu genera, până la data respectivă, niciun venit comercial și că serviciile de rezervare furnizate de reclamantă erau activități cu totul diferite de poziționarea prin satelit.

5. Căi de atac jurisdicționale și administrative deschise de reclamante în paralel cu prezentul litigiu

19 Reclamanta Galileo International Technology LLC a contestat, în fața Tribunal de commerce din Bruxelles, utilizarea termenului „Galileo” de către societatea belgiană Galileo Industries, al cărei obiect este de a participa la dezvoltarea activităților legate de industria spațială și care regroupează principalii producători industriali europeni interesați de programul Galileo. Prin Hotărârea din 1 septembrie 2003, Tribunal de commerce a respins acțiunea, hotărând, în special, că sectorul de activitate al reclamantei era diferit de cel al societății Galileo Industries. Reclamanta a contestat această decizie. În momentul de față, cauza este pendinte în fața Cour d'appel din Bruxelles

20 De asemenea, reclamanta Galileo International Technology LLC a introdus în fața OAPI diverse contestații împotriva cererilor de înregistrare de mărci care conțin termenul „Galileo”, făcute de societatea germană Astrium care, în calitate de filială a European Aeronautic Defense and Space Company (EADS) (Compania Europeană pentru Apărare, Aeronautică și Spațiu), se numără printre cele mai mari întreprinderi europene din sectorul navigației spațiale și este, de asemenea, interesată de programul Galileo.

21 Astfel, aceeași reclamantă a introdus în fața Tribunal de grande instance din Munich o cerere prin care solicita, pe de o parte, să i se interzică societății Astrium utilizarea termenului „Galileo” pentru desemnarea mai multor produse și servicii și, pe de altă parte, să se constate responsabilitatea societății Astrium în vederea obținerii reparării prejudiciului cauzat de

respectiva utilizare. Această instanță a admis cererea, hotărând, la 17 februarie 2004, că activitățile în cauză erau similare și că semnele prezente erau de natură să creeze confuzie. Această decizie a fost confirmată de Hotărârea Cour d'appel din Munich din 13 ianuarie 2005 care a dobândit autoritatea de lucru judecat, întrucât recursul introdus de societatea Astrium a fost respins prin Ordonanța pronunțată de Cour fédérale de justice din Germania la 24 noiembrie 2005.

Procedura și pretențiile părților

22 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 5 august 2003, reclamantele au introdus prezenta acțiune.

23 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a doua) a hotărât deschiderea procedurii orale fără a proceda la măsuri de cercetare judecătorească prealabile. Cu toate acestea, a adresat o serie de întrebări la care părțile au răspuns în termenul stabilit. Mai mult, după ascultarea părților, Tribunalul a trimis cauza în fața Camerei a doua extinse.

24 În ședința din 30 noiembrie 2005, au fost ascultate susținerile orale ale părților, precum și răspunsurile acestora la întrebările Tribunalului.

25 Reclamantele concluzionează că Tribunal trebuie:

– să-i interzică Comisiei:

– orice utilizare a termenului „Galileo” în legătură cu proiectul de sistem de radionavigație prin satelit;

– încurajarea, directă sau indirectă, a utilizării de către terți a acestui termen în cadrul aceluiasi proiect;

– participarea la utilizarea acestui termen de către un terț;

– să oblige Comisia să le plătească, în comun și în solidar, suma de 50 milioane euro ca despăgubire pentru prejudiciul material suferit;

– în subsidiar, în cazul în care Comisia ar continua să utilizeze termenul „Galileo”, să o oblige la plata sumei de 240 milioane euro;

– să oblige Comisia să le plătească dobânzi moratorii calculate în raport cu rata de referință a Băncii Centrale Europene majorată cu două puncte procentuale începând cu data introducerii acțiunii;

– să oblige Comisia la plata cheltuielilor de judecată.

26 Comisia concluzionează că Tribunalul trebuie:

– să respingă acțiunea ca inadmisibilă, în măsura în care aceasta este întemeiată pe pretențiile de prejudiciu adus mărcii, denumirii comerciale, denumiri firmei sau numelui de domeniu;

– să respingă acțiunea în privința celorlalte aspecte ca neîntemeiată.

– să oblige reclamantele la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

27 Trebuie să se constate că cererea privind emiterea unei somații de plată și cererea de despăgubiri introduse de reclamante în temeiul articolului 235 și a articolului 288 paragraful al doilea CE sunt întemeiate pe o atingere adusă drepturilor acestora la marcă conferite la articolul 5 alineatul (1) litera (b) din Prima Directivă 89/104/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1988 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci (JO 1989, L 40, p. 1, ediție specială în limba română: capitol 17 volum 01 p. 92 - 98 denumită în continuare „directiva”) și, în esență, la articolul 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94, pe de o parte, și pe o atingere adusă denumirilor firmelor, denumirilor comerciale și numelor de domeniu ale reclamantelor, protejate de articolul 8 din Convenția de la Paris, pe de altă parte.

1. Cu privire la admisibilitate

Argumentele părților

28 Comisia susține că acțiunea nu este admisibilă întrucât anumite obiecții ridicate în cerere nu răspund exigențelor de claritate și de precizie cerute.

29 Astfel, în măsura în care reclamantele îi impută faptul că a adus atingere mărcilor lor naționale, Comisia subliniază că, dacă reclamantele enumără mărcile pretins vizate de prezentul litigiu – și anume 204 de mărci în diferite țări, dintre care 24 înregistrate în state membre ale Comunității -, ele nu oferă nicio precizare cu privire la dispozițiile naționale pretins încălcate. În lipsa unor astfel de precizări, Comisia consideră că nu i se poate cere să se angajeze în presupuziții pentru a ghici care sunt dispozițiile naționale pretins încălcate.

30 În ceea ce privește mărcile lor comunitare, reclamantele nu ar fi arătat motivul pentru care încălcarea uneia sau alteia ar angaja răspunderea Comunității. În special, ele nu ar invocat dispozițiile specifice ale articolului 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94.

31 De asemenea, reclamantele nu ar explica în ce mod ar fi afectate denumirile firmelor, denumirile comerciale și numele de domeniu ale acestora. Astfel, în măsura în care acestea se întemeiază doar pe articolul 8 din Convenția de la Paris, reclamantele ar omite să facă trimitere la legislațiile naționale relevante care au transpus această convenție și, astfel, să expună motivele pentru care Comunitatea ar fi obligată prin acest tratat la care nu este parte.

32 În cele din urmă, Comisia susține inadmisibilitatea pretențiilor că Tribunalul ar trebui să-i adreseze somații de plată. Într-adevăr, Tratatul CE nu ar conferi o asemenea competență instanței comunitare.

33 Reclamantele răspund că lipsa unei trimiteri clare la legile naționale nu a împiedicat Comisia să înțeleagă obiectul acțiunii și nici să își pregătească apărarea în mod adecvat.

34 În ceea ce privește articolul 8 din Convenția de Paris, acestea afirmă că această dispoziție stabilește principiul protecției denumirilor comerciale, care este obligatoriu pentru toate statele membre. Prin încălcarea acestui principiu, Comisia ar fi comis un act ilegal.

35 În ceea ce privește pretențiile lor ca Tribunalul să interzică utilizarea termenului „Galileo” de către Comisie, reclamantele consideră că acestea nu implică nici cea mai mică imixtiune într-o sferă de competență politică sau administrativă a Comisiei. Ar fi vorba doar de a pune capăt unui comportament incorect și de a împiedeca agravarea prejudiciului suferit.

Aprecierea Tribunalului

Cu privire la cerința de claritate și de precizie din cererea introductivă

36 În temeiul articolului 21 primul paragraf și al articolului 52 primul paragraf din Statutul Curții, precum și al articolului 44 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, orice cerere introductivă trebuie să indice obiectul litigiului și expunerea sumară a motivelor invocate. Aceste precizări trebuie să fie suficient de clare pentru a permite pârâtului să își pregătească apărarea, iar Tribunalului să se pronunțe cu privire la acțiune, după caz, în lipsa altor informații ajutătoare. Pentru a garanta certitudinea juridică și buna administrare a justiției, este necesar, pentru ca o acțiune să fie admisibilă, ca elementele esențiale de fapt și de drept pe care se întemeiază acțiunea să reiasă, cel puțin în mod sumar, dar într-o manieră coerentă și inteligibilă, din textul propriu-zis al cererii (Hotărârea Tribunalului din 29 ianuarie 1998, Dubois și Fils/Consiliul și Comisia, T-113/96, Rep. p. II-125, punctul 29 și Hotărârea din 10 aprilie 2003, Travelex Global and Financial Services și Interpayment Services/Comisia, T-195/00, Rep. p. II-1677, punctul 26).

37 Pentru îndeplinirea acestor cerințe, o cerere introductivă care urmărește repararea daunelor pretins cauzate de o instituție comunitară trebuie să conțină elementele care permit identificarea conduitei imputat de către reclamant instituției, motivele pentru care acesta consideră că există o legătură de cauzalitate între comportament și prejudiciul pe care pretinde că l-a suferit, precum și caracterul și întinderea acestui prejudiciu (Hotărârea Travelex Global and Financial Services și Interpayment Services/Comisia, citată la punctul 36 de mai sus, punctul 27).

– Cu privire la mărcile naționale, intracomunitare și extracomunitare

38 În ceea ce privește obiecțiile întemeiate pe o atingere adusă mărcilor naționale, rezultă din cerere că reclamantele urmăresc să angajeze răspunderea Comisiei pentru a obține repararea prejudiciului pretins, și anume pierderea funcției de bază și a valorii mărcilor lor naționale. Acest prejudiciu pretins suferit din cauza utilizării semnului Galileo ar fi, conform reclamantelor, imputabil Comisiei. Aceasta ar fi cauzat prejudiciul pretins, în special, prin nerespectarea drepturilor la marcă menționate, astfel cum au fost definite la articolul 5 alineatul (1) litera (b) din directivă.

39 Or, în temeiul articolului 5 alineatul (1) litera (b) din directivă, „Titularul este îndreptățit să interzică oricărui terț să utilizeze, fără consimțământul său, în cadrul comerțului”: [...] „un semn pentru care, din cauza identității sau a similitudinii sale cu marca și din cauza identității sau a similitudinii produselor sau serviciilor aflate sub incidența mărcii și a semnului, există în mintea publicului un risc de confuzie care conține riscul de asociere între semn și marcă;”.

40 Trimiterea în cererea introductivă la articolul 5 alineatul (1) litera (b) din directivă trebuie considerată a fi suficient de clară și de precisă, în ceea ce privește cele 24 de mărci înregistrate în statele membre ale Comunității. Astfel, articolul 5 alineatul (1) din directivă efectuează o armonizare în cadrul Comunității a normelor referitoare la drepturile conferite de o marcă și definește dreptul exclusiv de care se bucură titularii mărcilor în Comunitate (Hotărârile Curții din 16 iulie 1998, *Silhouette International Schmied*, C-355/96, Rep. p. I-4799, punctul 25 și din 12 noiembrie 2002, *Arsenal Football Club*, C-206/01, Rep. p. I-10273, punctul 43). Statele membre ale Comunității aveau obligația de a transpune această dispoziție în dreptul național și Comisia nu a contestat că această transpunere a fost făcută în întregime pentru cele 24 de mărci menționate care intră sub incidența directivei.

41 În consecință, prezentele obiecții nu ar putea fi declarate inadmisibile din cauza faptului că reclamantele s-au abținut să furnizeze precizări cu privire la reglementările naționale pretins încălcate. Prin urmare, motivul de inadmisibilitate al Comisiei trebuie respins în privința acestui aspect.

42 În schimb, în ceea ce privește cele 178 de mărci înregistrate în țările terțe, trimiterea reclamantelor la directivă nu poate să remedieze lipsa de precizie cu privire la natura și la sfera drepturilor la marcă pretins conferite de legislațiile extracomunitare în cauză. Din cauza absenței unei opinii a reclamantelor în această privință, nu este posibil nici ca pârâta să își pregătească apărarea, nici ca Tribunalul să se pronunțe în respectiva acțiune în măsura în care reclamantele pretind că prejudiciul invocat a fost cauzat de o încălcare a acestor drepturi la marcă.

43 În consecință, acțiunea trebuie declarată inadmisibilă în ceea ce privește obiecția întemeiată pe o încălcare a acestor drepturi. Mai mult, ca răspuns la o întrebare scrisă a Tribunalului, reclamantele au recunoscut că nu puteau invoca drepturile conferite de mărcile înregistrate în țări terțe.

– Cu privire la mărcile de renume

44 La punctul 40 din replica lor, reclamantele menționează notorietatea mărcilor lor. În măsura în care acestea urmăresc să invoce, în definitiv, articolul 5 alineatele (2) și (5) din directivă, este suficient să se amintească faptul că această dispoziție se limitează să permită statelor membre să prevadă o protecție consolidată a mărcilor renumite, pe de o parte, în lipsa unei similitudini între produsele și serviciile în cauză și, pe de altă parte, împotriva utilizării unui semn în alt scop decât acela de a distinge produse sau servicii. Or, reclamantele s-au abținut să explice, în cerere, renumele specific al mărcilor lor și modalitățile de protecție conferite de oricare dintre reglementările naționale relevante.

45 Prin urmare, dacă pare posibil ca renumele mărcilor lor să fi fost afectat de conduita în cauză a Comisiei, nu este mai puțin adevărat că reclamantele au omis să invoce un motiv necesar pentru satisfacerea cerințelor de precizie menționate mai sus. Prin urmare, acțiunea trebuie declarată inadmisibilă în ceea ce privește obiecția întemeiată pe o încălcare a articolului 5 alineatele (2) și (5) din directivă.

– Cu privire la mărcile comunitare

46 Trebuie constatat că reclamantele au menționat, în cererea lor introductivă, „mărcile comunitare și cererile de înregistrare a mărcilor comunitare”, în număr de cinci și au invocat o

„atingere adusă drepturilor la marcă ale Galileo International Technology și drepturilor care decurg din cererile lor de mărci comunitare”. Mai mult, nota din josul paginii 57 face trimitere în mod expres la „Regulamentul [...] nr. 40/94.”

47 Dacă cererea introductivă nu menționează expres articolul 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/49, aceasta se prevalează astfel, cel puțin în mod implicit, de drepturile conferite de această dispoziție. Mai mult, din jurisprudența constantă reiese că o eroare comisă în desemnarea textului aplicabil nu ar putea determina inadmisibilitatea obiecției invocate, din moment ce obiectul și expunerea sumară ale acestei obiecții reies suficient de clar din cerere (Hotărârea Curții din 7 mai 1969, X/Comisia de control, 12/68, Rep., p. 109, punctele 6 și 7 și Hotărârea Tribunalului din 10 octombrie 2001, Corus UK/Comisia, T-171/99, Rep., p. II-2967, punctul 36). Trebuie să se concluzioneze că un reclamant nu este obligat să indice în mod explicit norma de drept specifică pe care se întemeiază obiecția sa, cu condiția ca argumentele sale să fie suficient de clare pentru ca partea adversă și instanța comunitară să poată identifica fără probleme această normă.

48 Articolul 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94 îi conferă titularului unei mărci comunitare drepturi identice cu cele conferite la articolul 5 alineatul (1) litera (b) din directivă titularului unei mărci naționale. Or, această ultimă dispoziție a fost invocată în mod repetat în cererea introductivă. Pe de altă parte, Comisia nu s-a înșelat în ceea ce privește „aspectul comunitar” al obiecțiilor ridicate de reclamante, întrucât face trimitere în mod expres, la punctul 50 din memoriul său în apărare, la articolul 9 din Regulamentul nr. 40/94.

49 Rezultă că invocarea articolului 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/49 de către reclamante corespunde cerințelor de precizie menționate mai sus și, prin urmare, trebuie declarată admisibilă.

– Cu privire la denumirile firmelor, denumirile comerciale și numele de domeniu

50 Conform reclamantelor, protecția denumirii firmelor se confundă cu cea a denumirilor comerciale ale acestora, în timp ce numele lor de domeniu constituie o aplicare specială a denumirilor lor comerciale. Interogate cu privire la sfera acestei declarații, acestea au precizat că articolul 8 din Convenția de la Paris se referea doar la protecția denumirii comerciale, denumirea firmei fiind protejată de alte norme juridice naționale. Acestea au adăugat că, prin acțiunea lor, doreau să sublinieze că, dacă articolul 8 menționat protejează numai denumirea comercială *stricto sensu*, drepturile cu privire la denumirile firmelor lor sunt, de asemenea, afectate.

51 În ceea ce privește obiecțiile întemeiate pe o atingere adusă denumirilor firmelor și numelor de domeniu ale acestora, trebuie constatat că reclamantele nu au prezentat nicio dovadă în afara acestor afirmații. În special, acestea au păstrat o tăcere totală cu privire la normele juridice naționale pretins încălcate și la principiile generale comune drepturilor statelor membre în baza cărora Comunitatea ar trebui, în conformitate cu articolul 288 paragraful al doilea CE, să repare prejudiciul pretins. Aceste motive nu îndeplinesc cerințele de precizie menționate mai sus și trebuie, prin urmare, să fie declarate inadmisibile.

52 În ceea ce privește invocarea de către reclamante a denumirilor lor comerciale în sensul articolului 8 din Convenția de la Paris, este adevărat că denumirea comercială reprezintă un drept de proprietate intelectuală a cărui protecție, prevăzută la articolul 8 menționat, se impune membrilor Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) în temeiul Acordului privind aspectele

comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală (denumit în continuare „Acordul TRIPs” (Hotărârea Curții din 16 noiembrie 2004, Anheuser-Busch, C-245/02, Rep., p. I-10989, punctele 91-96).

53 Cu toate acestea, dacă membrele OMC, inclusiv statele membre ale Comunității, sunt obligate să aplice această protecție a denumirilor comerciale, nu este mai puțin adevărat că articolul 8 din Convenția de la Paris se limitează să prevadă că „denumirea comercială va fi protejată în toate țările [în care convenția se aplică] fără obligația de depunere sau de înregistrare, fie că face sau nu parte dintr-o marcă sau dintr-o denumire comercială”.

54 Acest text, departe de a defini sfera și condițiile protecției conferite denumirii comerciale, se limitează să formuleze cerința de a aplica o astfel de protecție. Prin urmare, acesta nu ar trebui să fie considerat o armonizare a normelor privind drepturile conferite de o denumire comercială.

55 Astfel, contrar articolului 5 din directivă, care definește cu precizie „drepturile conferite de marcă”, motiv pentru care trimiterea la acest articol poate înlocui în mod valabil invocarea legislațiilor naționale relevante ale statelor membre (a se vedea punctul 40 de mai sus), articolul 8 din Convenția de la Paris permite, prin formularea sa largă, diferitelor organe legislative naționale să instituie regimuri de protecție variate, prevăzând, în special, condiții privind o utilizare minimă sau o cunoaștere minimă a denumirii comerciale (a se vedea, în acest sens punctul 52 de mai sus, Hotărârea Anheuser-Busch, punctul 97).

56 Interogate de Tribunal cu privire la protecția conferită la articolul 8 din Convenția de la Paris, reclamantele nu au invocat nicio reglementare națională specifică care le-ar conferi o protecție suficientă denumirilor lor comerciale și care ar putea fi încălcată de Comisie.

57 În consecință, dacă este adevărat că normele naționale relevante de protecție a drepturilor dintr-un domeniu în care se aplică Acordul TRIPs trebuie aplicate în lumina textului și a finalității dispozițiilor acestui acord (a se vedea punctul 52 de mai sus, Hotărârea Anheuser-Busch, punctul 55), reclamantele nu ar putea să se prevaleze în mod util de această obligație în prezentul context, dat fiind că ele s-au abținut să invoce și să identifice astfel de norme naționale.

58 Pe de altă parte, întrucât dispozițiile Acordului TRIPs erau lipsite de efect direct, ele nu ar putea crea, ca atare, drepturi de care reclamantele s-ar putea prevala în mod direct în fața instanței comunitare (a se vedea, în acest sens punctul 52 de mai sus, Hotărârea Anheuser-Busch, punctul 54), independent de eventualele norme naționale.

59 Rezultă că obiecția întemeiată pe o încălcare a articolului 8 din Convenția de la Paris trebuie, de asemenea, să fie declarată inadmisibilă.

Cu privire la pretențiile în vederea obținerii încetării pretinselor fapte ilegale ale Comisiei

60 În măsura în care reclamantele cer să i se interzică Comisiei utilizarea termenului „Galileo” în legătură cu proiectul de sistem de radionavigație prin satelit, Comisia face trimitere la o jurisprudență bine stabilită conform căreia, chiar și în cadrul procedurilor contencioase de despăgubire, instanța comunitară nu ar putea, fără a încălca prerogativele autorității administrative, să adreseze ordine unei instituții comunitare (Hotărârea Curții din 18 aprilie 1991, Assurances du crédit/Consiliul și Comisia, C-63/89, Rep., p. I-1799, punctul 30; Hotărârea Tribunalului din 27 iunie 1991, Valverde Mordt/Curtea de Justiție, T-156/89, Rep., p. II-407,

punctul 150; Ordonanțele Tribunalului din 1 iunie 1999, Meyer/Comisia, T-71/99, Rep., p. II-1727, punctul 13 și din 14 ianuarie 2004, Makedoniko Metro și Michaniki/Comisia, T-202/02, Rep., p. II-181, punctul 53).

61 Comisia adaugă faptul că articolul 288 paragraful al doilea CE permite doar plata despăgubirilor pentru prejudiciile trecute și nu conferă niciun drept de a da ordine destinate prevenirii unei ilegalități viitoare. Interdicția de a utiliza o denumire nu ar putea fi considerată o reparație în natură. Într-adevăr, o astfel de interdicție ar împiedeca, în mod sigur, o prelungire a prejudiciului pretins, însă nu ar avea ca efect repararea prejudiciului suferit deja.

62 În această privință, trebuie reamintit că, în conformitate cu articolul 288 al doilea paragraf CE, „în materie de răspundere extracontractuală, Comunitatea este obligată să repare, în conformitate cu principiile generale comune ordinilor juridice ale statelor membre, prejudiciile cauzate de instituțiile sale sau de agenții săi în exercițiul funcțiunilor lor.” Această dispoziție urmărește atât condițiile răspunderii extracontractuale, cât și modalitățile și sfera dreptului la despăgubiri. De altminteri, articolul 235 CE conferă Curții competența „să judece litigiile care au ca obiect repararea prejudiciilor menționate la articolul 288 al doilea paragraf”.

63 Reiese din aceste două dispoziții – care, în mod contrar articolului 40 primul paragraf din fostul Tratat CECO, care prevedea doar o despăgubire pecuniară, nu exclud acordarea unei despăgubiri în natură – că instanța comunitară are competența de a impune Comunității orice formă de despăgubire care este conformă principiilor generale comune și drepturilor statelor membre în materie de răspundere extracontractuală, inclusiv, dacă aceasta pare conformă acestor principii, o despăgubire în natură, după caz, sub forma somației de a face sau de a nu face.

64 Or, în materie de mărci, directiva prevede că mărcile naționale înregistrate se bucură, în toate statele membre, de o protecție uniformă. În temeiul articolului 5 alineatul (1) o astfel de marcă îl abilitază pe titularul acesteia „să-i interzică oricărui terț” să o utilizeze. Astfel cum s-a arătat mai sus (punctul 40), această dispoziție armonizează normele din Comunitate referitoare la drepturile conferite de o marcă.

65 Rezultă că protecția uniformă conferită titularului unei mărci naționale intracomunitare este prevăzută de principiile generale comune ale legislațiilor statelor membre, în sensul articolului 288 al doilea paragraf CE.

66 Această concluzie este confirmată de Regulamentul nr. 40/94, care prevede, la articolul 98 alineatul (1), că instanțele competente în domeniul mărcilor comunitare, atunci când constată că pârâțul a contrafăcut sau există riscul de contrafacere a unei mărci comunitare, emit o ordonanță „prin care i se interzice să-și continue actele de contrafacere” și iau măsurile necesare pentru a garanta respectarea acestei interdicții. Or, în temeiul articolului 249 al doilea paragraf CE, acest regulament este obligatoriu în toate elementele sale și direct aplicabil în statele membre.

67 Dacă este adevărat că protecția uniformă a titularului unei mărci este pusă în aplicare în statele membre prin posibilitatea procedurală a instanțelor naționale competente de a pronunța hotărâri care să interzică pârâtei să aducă atingere dreptului la marcă invocat, Comunitatea nu s-ar putea sustrage, în principiu, unei măsuri procedurale corespunzătoare din partea instanței comunitare, din moment ce aceasta are competența exclusivă de a se pronunța în acțiunea în despăgubirea prejudiciului imputabil Comunității (a se vedea punctul 36 de mai sus, Hotărârea *Travellex Global and Financial Services și Interpayment Services/Comisia*, punctul 89).

68 De asemenea, Comisia nu s-ar putea sustrage regimului de protecție menționat anterior, având în vedere că instituțiile comunitare sunt obligate să se conformeze ansamblului dreptului comunitar, care include și dreptul derivat. Astfel, Comisia trebuie să respecte dispozițiile directivei și ale Regulamentului nr. 40/94 adoptate, la propunerea sa, de Consiliu (a se vedea, în acest sens punctul 36 de mai sus, Hotărârea *Travellex Global and Financial Services* și *Interpayment Services/Comisia*, punctele 85 și 86 și jurisprudența citată).

69 În măsura în care Comisia contestă că interdicția în cauză poate într-adevăr să repara prejudiciul pretins, trebuie să se reamintească faptul că reclamantele pretind că sunt victimele unei utilizări ilicite permanente și repetitive a semnului Galileo, ceea ce ar aduce atingere drepturilor lor la marcă. Or, obiectul specific al dreptului la marcă este, în special, acela de a asigura titularului dreptul exclusiv de a utiliza marca, în privința primei puneri în circulație a unui produs și de a-l proteja astfel împotriva concurenților care ar vrea să abuzeze de poziția și de reputația mărcii vânzând produse prevăzute într-un mod necorespunzător cu această marcă (a se vedea Hotărârea Curții din 11 noiembrie 1997, *Loendersloot*, C-349/95, Rep., p. I-6227, punctul 22 și jurisprudența citată).

70 Rezultă că atingerea adusă dreptului exclusiv de utilizare a unei mărci atrage în mod necesar și degradarea acesteia din urmă și cauzează, prin aceasta, un prejudiciu titularului său.

71 Or, repararea integrală a prejudiciului astfel cauzat cere ca titularul mărcii să își vadă dreptul restabilit în întregime, o astfel de restabilire necesitând, cel puțin, independent de eventualele daune-interese evaluate în cifre, încetarea imediată a atingerii aduse dreptului său. Tocmai prin intermediul somației făcute în speță reclamantele urmăresc să obțină încetarea atingerii pe care Comisia a adus-o, conform pretențiilor, drepturilor acestora la marcă.

72 Mai mult, Comisia a subliniat, ca răspuns la o întrebare a Tribunalului, că ar fi de neimaginat ca, în cazul în care ar fi obligată la plata de daune-interese, să nu respecte această decizie, continuând acțiuni pe care Tribunalul le-ar fi declarat ilegale. Astfel, Comisia admite că este obligată *de facto*, în sensul unei interdicții de a acționa, printr-o decizie a instanței comunitare de constatare a răspunderii sale. O astfel de decizie este echivalentă cu o somație implicită împotriva Comisiei.

73 În consecință, pretențiile de a i se interzice Comisiei să utilizeze termenul „Galileo” în raport cu proiectul de sistem de radionavigație prin satelit trebuie declarate admisibile. Prin urmare, motivul Comisiei întemeiat pe inadmisibilitatea acestor pretenții nu poate fi reținut.

Concluzie

74 Din cele menționate anterior rezultă că pretențiile acțiunii sunt admisibile în totalitate. Același lucru se aplică obiecțiilor întemeiate pe o încălcare a drepturilor conferite reclamantelor la articolul 5 alineatul (1) litera (b) din directivă și la articolul 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94 în ceea ce privește mărcile lor naționale intracomunitare și mărcile lor comunitare.

2. *Cu privire la fond*

75 Reclamantele își întemeiază acțiunea, în principal, pe principiul răspunderii Comisiei pentru un act ilicit și, în subsidiar, pe principiul răspunderii sale pentru un act licit.

Cu privire la răspunderea Comisiei pentru un act ilicit

Observații preliminare

76 Trebuie reamintit faptul că, în conformitate cu o jurisprudență constantă, angajarea răspunderii extracontractuale a Comunității, în sensul articolului 288 al doilea paragraf CE, pentru conduita ilicită a instituțiilor sale este supusă îndeplinirii mai multor condiții, și anume ilegalitatea conduitei imputate instituțiilor, realitatea daunei și existența unei legături de cauzalitate între conduita pretinsă și prejudiciul invocat (Hotărârea Curții din 29 septembrie 1982 Oleifici Mediteranei/CEE, 26/81, Rep., p. 3057, punctul 16 ; Hotărârea Tribunalului din 11 iulie 1996, International Procurement Services/Comisia, T-175/94, Rep., p. II-729, punctul 44 ; Hotărârea Tribunalului din 16 octombrie 1996, Efisol/Comisia, T-336/94, Rep., p. II-1343, punctul 30, și Hotărârea Tribunalului din 11 iulie 1997, Oleifici Italiani/Comisia, T-267/94, Rep., p. II-1239, punctul 20).

77 Atunci când una dintre aceste condiții nu este îndeplinită, acțiunea trebuie respinsă în întregime, fără a fi necesar să se analizeze celelalte condiții (Hotărârea Curții din 15 septembrie 1994, KYDEP/Consiliul și Comisia, C-146/91, Rep., p. I-4199, punctele 19 și 81, și Hotărârea Tribunalului din 20 februarie 2002, Förde-Reederei/Consiliul și Comisia, T-170/00, Rep., p. II-515, punctul 37).

78 Conduita ilegală imputată unei instituții comunitare trebuie să conștă într-o încălcare suficient de gravă a unei norme de drept care are ca obiect conferirea de drepturi persoanelor de drept privat (Hotărârea Curții din 4 iulie 2000, Bergaderm și Goupil/Comisia, C-352/98 P, Rep., p. I-5291, punctul 42).

79 Criteriul decisiv care permite să se considere că această cerință este îndeplinită este acela al nerespectării manifeste și grave, de către instituția comunitară în cauză, a limitelor care se impun puterii sale de apreciere.

80 Atunci când instituția dispune doar de o marjă de apreciere foarte restrânsă, chiar inexistentă, simpla încălcare a dreptului comunitar poate fi suficientă pentru a stabili existența unei încălcări suficient de grave (Hotărârea Tribunalului din 12 iulie 2001, Comafrika și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 și T-225/99, Rep., p. II-1975, punctul 134, și Hotărârea Tribunalului din 10 februarie 2004, Afrikanische Frucht-Compagnie și Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert/Consiliul și Comisia, T-64/01 și T-65/01, Rep., p. II-521, punctul 71).

81 Diversele motive și argumente invocate de reclamante în speță trebuie examinate cu ajutorul acestor observații.

Argumentele părților

82 Prin primul capăt de cerere, reclamantele susțin că, în ceea ce privește conduita ilicită a Comisiei, care a cauzat daunele suferite, aceasta constă în încălcarea drepturilor la marcă pe care acestea le dețin în temeiul articolului 5 alineatul (1) litera (b) din directivă. Prin folosirea

termenului „Galileo” și prin încurajarea utilizării acestuia de către terți, fără a fi obținut consimțământul reclamantelor, Comisia ar fi adus atingere și ar continua să aducă atingere drepturilor acestora la marcă. În plus, reclamantele invocă mărcile lor comunitare în temeiul articolului 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94.

83 În această privință, ele precizează că termenul „Galileo” utilizat de către Comisie este foarte asemănător cu mărcile lor. Caracterul distinctiv al acestora din urmă ar fi, prin urmare, puternic afectat de comportamentul Comisiei.

84 Reclamantele subliniază, de asemenea, asemănarea între bunurile și serviciile oferite de ele și cele care fac obiectul proiectului Galileo al Comisiei, clienții țintă ale celor două părți fiind într-o mare măsură identici.

85 Într-adevăr, reclamantele ar oferi servicii care se adresează sectorului de transport aerian, maritim și terestru, sectorului hotelier și consumatorilor finali. Aceste servicii ar permite obținerea de informații cu privire la poziția avioanelor în zbor, în timp real, la programele de zbor prevăzute, precum și la posibilitățile de rezervare. Reclamantele ar oferi, de asemenea, produse în raport cu aceste servicii, în special programe de calculator.

86 În ceea ce privește proiectul de navigație Galileo, acesta ar fi orientat către utilizatorii potențiali, și anume furnizorii de servicii, producătorii și clienții lor în domeniul transportului rutier, feroviar, aerian și maritim. Serviciul principal oferit de acest proiect ar consta în reperarea în timp real a acestor mijloace de transport.

87 Acest serviciu principal ar fi identic cu serviciile oferite de reclamante care permit stabilirea poziției geografice exacte a unui zbor. Asemănarea s-ar extinde la bunuri, întrucât proiectul Galileo implică dezvoltarea de programe de calculator și de calculatoare specifice pentru interpretarea, utilizarea și diseminarea informației către consumatori.

88 Conform reclamantelor, există un risc de confuzie pentru publicul vizat între mărcile lor și termenul „Galileo” utilizat de Comisie. Într-adevăr, Comisia ar fi subliniat la rândul ei importanța uriașă a proiectului european Galileo, fiind prevăzută crearea a aproximativ 140 000 de locuri de muncă, iar piața pentru echipamente și servicii fiind estimată la mai mult de 9 miliarde de euro pe an începând din 2010. Reclamantele estimează că aceste evoluții ar genera inevitabil o utilizare din ce în ce mai intensă a termenului „Galileo” în toate tehnologiile la care acest proiect va face apel.

89 De altminteri, conform reclamantelor, utilizarea pe care Comisia intenționează să o dea termenului „Galileo” s-ar situa „în circuitul comercial”, acest termen fiind folosit în legătură cu toate serviciile pe care proiectul Galileo este destinat să le furnizeze.

90 Reclamantele precizează că, în ceea ce privește proiectul Galileo, Comisia și Consiliul au insistat asupra faptului că acesta se baza pe un parteneriat cu sectorul privat și că avea o finalitate comercială care urmărea să asigure viabilitatea economică a proiectului. Astfel, la ora actuală, un consorțiu de 65 de întreprinderi ar lucra deja la aspectele tehnice ale proiectului și numeroase grupuri industriale și bancare și-ar pregăti deja viitoarea participare. În cursul tuturor etapelor de funcționare, proiectul Galileo ar prezenta, prin urmare, mize economice importante pentru sectorul privat.

91 Comisia ar fi creat deja, în colaborare cu ASE, „întreprinderea comună Galileo” (a se vedea punctul 10 de mai sus), această întreprindere fiind însărcinată cu punerea în aplicare a etapelor de dezvoltare și de validare, precum și cu pregătirea etapelor de desfășurare și de exploatare a programului Galileo. Mai mult, Comisia ar fi publicat, la 22 mai 2003, o cerere de ofertă în valoare de 500 000 euro, destinată în special studierii integrării proiectului Galileo în sistemele de navigație existente.

92 De asemenea, faptul că a fost cerută înregistrarea unei mărci comunitare Galileo de către Comisie (a se vedea punctul 14 de mai sus) s-ar explica numai dacă aceasta intenționează să o utilizeze pentru a-și individualiza produsele sau serviciile.

93 Conform reclamantelor, Comisia a încurajat mari grupuri industriale europene să utilizeze termenul „Galileo” ca marcă în comerț, cum ar fi societatea Galileo Industries, împotriva căreia a fost introdusă o acțiune în fața Tribunal de commerce din Bruxelles (a se vedea punctul 19 de mai sus), care ar fi invocat alegerea termenului „Galileo” de către Comisie. Partenerilor cărora li se adresează întreprinderea comună li s-ar cere, la rândul lor, să utilizeze același termen, utilizare care ar trebui să fie, de asemenea, imputată Comisiei.

94 Prin cel de-al doilea capăt de cerere, reclamantele îi impută Comisiei faptul că le-a cauzat un prejudiciu prin faptul că nu a făcut o cercetare despre mărci. Oricine ar intenționa să utilizeze o nouă marcă s-ar confrunta cu riscul ca un terț să fi obținut deja drepturi exclusive cu privire la un semn identic sau similar. Reclamantele consideră că, în cazul în care Comisia ar fi făcut o astfel de cercetare, ar fi știut de drepturile lor la marcă și ar fi putut alege cu ușurință un termen diferit pentru a-și denumi proiectul. În orice caz, Comisia ar fi comis o eroare gravă prin faptul că a continuat să folosească termenul „Galileo”, deși a fost informată ulterior cu privire la drepturile lor la marcă.

95 Comisia răspunde că semnul programului de cercetare Galileo și mărcile invocate de reclamante nu sunt similare, elementul esențial și distinctiv fiind o sferă stilizată. În ceea ce privește în special cererea sa de înregistrare a unei mărci comunitare, aceasta s-ar referi la un semn foarte specific (a se vedea punctul 14 de mai sus), care nu a creat niciun risc de confuzie cu mărcile invocate de reclamante.

96 Mai mult, această cerere de marcă s-ar referi la servicii de cercetare și de dezvoltare limitate la domeniul radionavigației prin satelit. Ea a fost făcută doar ca măsură de protecție pentru a evita riscul ca o întreprindere privată să-și poată însuși acest termen și să profite de renumele său fără nicio justificare.

97 Pe de altă parte, mărcile invocate de reclamante nu ar fi destinate marelui public. Reclamantele le-ar fi folosit doar în cadrul tranzacțiilor încheiate cu un cerc restrâns de specialiști. Prin urmare, mărcile nu beneficiază de nicio notorietate în rândul consumatorilor și utilizatorilor finali.

98 Din același motiv, nu ar exista niciun risc ca marele public să confunde mărcile invocate și termenul „Galileo” utilizat pentru proiectul european. Or, specialiștii cărora se adresează activitățile reclamantei ar beneficia de mult mai multe cunoștințe decât consumatorul mediu și nu ar avea nicio dificultate în a recunoaște termenul „Galileo” ca desemnând proiectul european de cercetare și în a-l distinge de mărcile reclamantelor.

99 Comisia adaugă faptul că ea nu a utilizat termenul „Galileo” exclusiv ca sinonim al denumirii proiectului european de navigație prin satelit. Această utilizare n-ar fi vizat niciodată promovarea unui serviciu sau a unui produs care decurge din rezultatele tehnice obținute în cadrul acestui proiect.

100 În ceea ce privește „întreprinderea comună Galileo”, aceasta ar fi existat doar pentru a duce la bun sfârșit etapele de cercetare și de dezvoltare ale programului Galileo și nu ar fi desfășurat nicio activitate comercială. Aceasta s-ar limita la gestionarea cererilor de ofertă și la selectarea viitorului concesionar al sistemului.

101 Comisia neagă faptul că ar fi încurajat terți să utilizeze termenul „Galileo” pentru bunuri sau servicii în comerț. În special, nu ar exista nicio legătură cu societatea Galileo Industries. În special, ea nu ar fi încurajat nicio societate să utilizeze termenul „Galileo” drept marcă.

102 În ceea ce privește al doilea capăt de cerere invocat de reclamante, Comisia contestă faptul că a fost obligată legal să facă cercetări cu privire la mărci. Faptul că nu a făcut cercetări cu privire la mărci nu ar constitui o eroare în sine.

Aprecierea Tribunalului

– Cu privire la primul capăt de cerere întemeiat pe o încălcare a drepturilor la marcă conferite reclamantelor

103 În ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe o încălcare de către Comisie a drepturilor la mărcile deținute de reclamante, trebuie constatat că articolul 5 alineatul (1) litera (b) din directivă și articolul 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94 prevăd norme care urmăresc să le confere drepturi. Într-adevăr, aceste dispoziții sunt de natură să le confere reclamantelor, în calitatea lor de titulari de mărci protejate de directivă și de Regulamentul nr. 40/94, dreptul exclusiv de a interzice oricărui terț, în anumite condiții, să facă uz de un semn similar sau identic mărcilor lor.

104 Pentru a stabili dacă dispozițiile menționate și dreptul pe care îl conferă reclamantelor au făcut obiectul unei încălcări suficient de grave din partea Comisiei, trebuie să se arate că o astfel de încălcare presupune ca toate condițiile de aplicare ale acestor dispoziții să fie reunite în speță.

105 În această privință, trebuie reamintit, în primul rând, că una dintre aceste condiții subordonează protecția titularului de marcă existenței unui risc de confuzie provocat, în special, de identitatea sau de similitudinea produselor sau serviciilor care intră sub incidența mărcii sau a semnului în cauză.

106 Prin urmare, Comisia ar fi putut încălca articolul 5 alineatul (1) litera (b) din directivă și articolul 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94 doar dacă reclamantele ar stabili că aceasta a utilizat termenul „Galileo” pentru a desemna produse sau servicii similare sau identice produselor și serviciilor care intră sub incidența mărcilor pe care acestea le dețin.

107 Or, deși reclamantele au reușit să demonstreze că ofereau, ele însele, numeroase servicii și produse sub eticheta mărcilor lor care conțineau termenul „Galileo”, nu acesta este cazul în ceea ce privește utilizarea aceluiași termen de către Comisie.

108 În special, reclamantele nu au stabilit că, în ceea ce o privește, Comisia oferea produse sau servicii în legătură cu proiectul său Galileo.

109 În memoriile lor, acestea s-au limitat să susțină că proiectul Galileo al Comisiei era orientat către „utilizatori potențiali”, că „implica dezvoltarea” unor programe de calculator specifice, că „era destinat să furnizeze servicii” și că, prin cererea sa de marcă comunitară, Comisia „urmărea să utilizeze această marcă” pentru a distinge produse sau servicii.

110 În răspunsul la o întrebare scrisă a Tribunalului, acestea au recunoscut în mod expres că nu existau încă produse și servicii care să decurgă din rezultatele tehnice obținute datorită proiectului Galileo al Comisiei și că astfel de produse și servicii nu erau, prin urmare, încă disponibile pentru viitorii utilizatori publici sau privați ai sistemului de radionavigație prin satelit.

111 În al doilea rând, trebuie reamintit că articolul 5 alineatul (1) litera (b) din directivă și articolul 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94 subordonează, de asemenea, protecția titularului de marcă la ceea ce utilizarea semnului în cauză de către un terț ar putea fi calificată drept „utilizare în comerț”.

112 Astfel, titularul mărcii este protejat doar dacă utilizarea semnului în cauză poate să aducă atingere funcțiilor mărcii și, în special, funcției esențiale a acesteia, care este aceea de a garanta consumatorilor proveniența produsului sau a serviciului. Acesta este cazul, în special, dacă utilizarea semnului imputată terților este de natură să certifice existența unei legături materiale în comerț între produsele sau serviciile terților și întreprinderea de proveniență a acestor produse sau servicii. În această privință, trebuie să se verifice dacă acei consumatori în cauză sunt susceptibili să interpreteze semnul astfel cum a fost utilizat de către terț ca tinzând să desemneze întreprinderea de proveniență a produselor sau serviciile terțului (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Anheuser-Busch, punctul 52 de mai sus, punctele 59 și 60).

113 În speță, aceste criterii nu sunt îndeplinite. Într-adevăr, după cum rezultă din dosar, Comisia nu a utilizat, până în prezent, termenul „Galileo” decât pentru a desemna, într-o manieră globală, proiectul său de radionavigație prin satelit, subliniind multiplele avantaje pentru utilizatori ale utilizării viitoare a acestuia (a se vedea punctul 12 de mai sus), însă fără a stabili o legătură materială între anumite produse sau servicii rezultate din realizarea etapelor de cercetare, dezvoltare și desfășurare a proiectului, pe de o parte, și produsele și serviciile oferite de reclamante, pe de altă parte. În ceea ce privește produsele și serviciile de radionavigației propriuzise, este cunoscut faptul că acestea nu există încă în etapa actuală a proiectului (a se vedea punctul 110 de mai sus).

114 Sub acest raport, trebuie să se arate, în special, că utilizarea unui semn are loc „în circuitul comercial” atunci când se situează în contextul unei activități comerciale în vederea obținerii unui avantaj economic (a se vedea punctul 36 de mai sus, Hotărârea Travelex Global and Financial Services și Interpayment Services/Comisia, punctul 93 și jurisprudența citată).

115 În această privință, este adevărat că finalitatea comercială a acestui proiect a fost subliniată de către Comisie. Aceasta face tot posibilul pentru ca el să devină operațional și ca serviciile de radionavigație prin satelit să poată fi oferite efectiv conform calendarului prevăzut, rațiunea de a fi a proiectului fiind tocmai exploatarea economică a acestuia.

116 Nu este mai puțin adevărat că rolul Comisiei se limitează la lansarea proiectului său de radionavigație prin satelit ca „răspuns european” la sistemul american GPS și la sistemul rusesc Glonass, la susținerea financiară a etapelor de cercetare, de dezvoltare și de desfășurare a proiectului, precum și la stabilirea cadrului corespunzător pentru etapa de exploatare economică ulterioară, în special, prin participarea la crearea „întreprinderii comune Galileo” și la publicarea unei cereri de ofertă destinate integrării proiectului Galileo în sistemele de navigație existente.

117 Făcând acest lucru, Comisia nu exercită o activitate economică în măsura în care ea nu oferă nici bunuri, nici servicii pe o piață. Prin utilizarea termenului „Galileo” în cadrul etapelor de cercetare, de dezvoltare și de desfășurare a proiectului, situate înainte de etapa de exploatare economică propriu-zisă, Comisia nu urmărește să obțină un avantaj economic în raport cu alți operatori, dat fiind faptul că nu există operatori cu care să fie în concurență în acest domeniu. Contrar tezei apărute de reclamante, nu este, prin urmare, artificial să se facă o distincție, în prezentul context, între etapa de exploatare economică a proiectului Galileo și etapele precedente.

118 Rezultă că nici reclamantele nu au stabilit că utilizarea de către Comisie a termenului „Galileo” era susceptibilă să aducă atingere funcțiilor mărcilor invocate și avea loc „în comerț” în sensul articolului 5 alineatul (1) litera (b) din directivă și a articolului 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94.

119 Această concluzie nu este contrazisă de faptul că OHMI a primit de la Comisie o cerere de marcă comunitară pentru proiectul său Galileo, privind „servicii de cercetare-dezvoltare în domeniul radionavigației prin satelit” și că aceasta a depus emblema proiectului la OMPI (a se vedea punctele 14 și 16 de mai sus)

120 Într-adevăr, dacă asemenea acte pot constitui un indiciu al intenției solicitantului de a exercita o activitate în comerț, nu acesta este cazul în circumstanțele specifice din speță, atâta timp cât conduita Comisiei nu depășește limitele rolului care îi este atribuit până în prezent în cadrul proiectului său de radionavigație prin satelit și în utilizarea termenului "Galileo" (a se vedea punctele 113, 116 și 117 de mai sus).

121 În măsura în care reclamantele ridică obiecții împotriva faptului că, după toate probabilitățile, Comisia va utiliza viitoarea sa marcă comunitară în beneficiul unor întreprinderi concesionare ale sistemului de radionavigație prin satelit, prin transferul acestei mărci sau prin acordarea de licențe, această afirmație trebuie, în prezent, să fie calificată drept simplă speculație care nu are mai multă greutate decât afirmația contrară a Comisiei, conform căreia cererea de marcă a fost depusă ca măsură de strictă protecție pentru a exclude riscul ca o întreprindere privată să-și poată însuși termenul "Galilei" și să profite de pe urma acestuia fără nicio justificare.

122 În realitate, reclamantele își exprimă doar teama că, după ce va fi înregistrată la OHMI, Comisia va permite întreprinderilor private să beneficieze de marca sa comunitară. Or, această înregistrare nu a avut loc, astfel încât Comisia nu se poate folosi de marca respectivă la ora actuală. Într-adevăr, reclamantele au introdus o acțiune în fața OHMI pentru a se opune înregistrării acesteia (a se vedea punctul 15 de mai sus), iar această acțiune are un efect suspensiv în temeiul articolului 57 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94. Având în vedere căile de atac judecătorești deschise împotriva viitoarei decizii a camerei de recurs competente a OHMI, nu se poate stabili dacă cererea de marcă depusă de Comisie va fi în final acceptată.

123 Este adevărat că instanța comunitară este autorizată, în materie de despăgubiri, să oblige instituția pârâtă la plata unei sume de bani stabilite sau să-i constate răspunderea, chiar dacă prejudiciul nu poate fi încă evaluat cu precizie în cifre, cu condiția ca prejudiciul să fie iminent și previzibil cu suficientă certitudine, instanța putând fi astfel sesizată pentru a preveni prejudicii mai mari, de îndată ce cauza prejudiciului este sigură (Hotărârea Curții din 2 iunie 1976, Kampffmeyer și alții/Comisia și Consiliul, 56/74 - 60/74, Rep., p. 711, punctul 6, și Hotărârea Curții din 14 ianuarie 1987, Zuckerfabrik Bedburg/Consiliul și Comisia, 281/84, Rep., p. 49, punctul 14).

124 Cu toate acestea, trebuie arătat că această jurisprudență, deși îi permite instanței să soluționeze o cerere de despăgubiri chiar și în lipsa unui prejudiciu stabilit în cifre, nu o autorizează să condamne instituția pârâtă fără a fi constatat în prealabil că această instituție a comis efectiv o încălcare suficient de gravă a unei norme de drept care urmărea să confere drepturi părții reclamante.

125 Prin urmare, în speță nu este suficient, pentru ca, în temeiul articolului 288 al doilea paragraf CE, Comisia să fie condamnată, ca reclamantele să pretindă existența unui simplu risc de încălcare viitoare, de către această instituție, a drepturilor care le sunt conferite la articolul 5 alineatul (1) litera (b) din directivă și la articolul 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94, în ipoteza în care ele ar utiliza în comerț termenul „Galileo” în legătură cu servicii sau produse care intră sub incidența mărcii reclamantelor. Acestea din urmă au omis, în special, să stabilească faptul că prezenta utilizare de către Comisie a termenului „Galileo” pentru a-și desemna proiectul implica în mod necesar o viitoare încălcare a drepturilor acestora.

126 Din cele menționate anterior rezultă că utilizarea de către Comisie a termenului „Galileo” pentru desemnarea proiectului său de radionavigație prin satelit nu îndeplinește toate condițiile de aplicare a articolului 5 alineatul (1) litera (b) din directivă și a articolului 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94.

127 În consecință, Comisia nu a încălcat, prin această conduită, drepturile pe care dispozițiile articolului 5 alineatul (1) litera (b) din directivă și ale articolului 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94 le conferă reclamantelor.

128 Reclamantele susțin în continuare că întreprinderile private interesate de exploatarea proiectului Comisiei au fost incitate și încurajate de aceasta să utilizeze, până în prezent, termenul „Galileo” în scopuri comerciale, adică în legătură cu bunuri și servicii. În această privință, acestea fac trimitere la cele aproximativ zece litigii între ele și aceste întreprinderi în fața instanțelor naționale și în fața OHMI (a se vedea punctele 19-21 de mai sus). Conform reclamantelor, aceste întreprinderi sunt în mod necesar obligate să utilizeze acest termen în comerț, pentru a stabili coerența între activitățile lor și proiectul lansat de Comisie. În consecință, utilizarea de către sectorul privat a termenului „Galileo” ar trebui imputată Comisiei.

129 În această privință, trebuie reamintit că numai actele și conduitele imputabile unei instituții sau unui organism comunitar pot angaja răspunderea extracontractuală a Comunității (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții din 10 iulie 1985, CMC și alții/Comisia, 118/83, Rep., p. 2325, punctul 31 și Hotărârea Curții din 23 martie 2004, Ombudsman/Lamberts, C-234/02 P, Rep., p. I-2803, punctul 59).

130 Conform unei jurisprudențe constante, prejudiciul pretins trebuie să decurgă suficient de direct din conduita imputată, adică această conduită trebuie să fie cauza determinantă a prejudiciului (a se vedea Ordonanța Tribunalului din 12 decembrie 2000, Royal Olympic Cruises și alții/Consiliul și Comisia, T-201/99, Rep., p. II-4005, punctul 26 și jurisprudența citată, confirmată în recurs de Ordonanța Curții din 15 ianuarie 2002, Royal Olympic Cruises și alții/Consiliul și Comisia, C-49/01 P, nepublicată în Culegere). În schimb, nu este sarcina Comisiei să repare orice consecință prejudiciabilă, chiar și una îndepărtată, a conduitelor organismelor sale (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții din 4 octombrie 1979, Frații Dumortier și alții/Consiliul, 64/76 și 113/76, 167/78 și 239/78, 27/79, 28/79 și 45/79, Rep., p. 3091, punctul 21).

131 În speță, într-adevăr, Comisia a reținut termenul „Galileo” pentru a desemna proiectul european de radionavigație prin satelit. De asemenea, este adevărat că era datoria Comisiei să fie conștientă de faptul că întreprinderile dornice să exploateze economic acest proiect ar fi tentate să utilizeze acest termen pentru a profita atât de renumele Comisiei cât și de cel al proiectului.

132 Cu toate acestea, nu este mai puțin adevărat că utilizarea de către aceste întreprinderi a termenului în cauză în legătură cu activitățile economice ale acestora se bazează pe o alegere pe care acestea au făcut-o în mod independent.

133 Pe de o parte, într-adevăr, reclamantele n-au stabilit că respectivele întreprinderi ar fi fost obligate de către Comisie să folosească acest termen sau că aceasta le-ar fi încurajat în mod activ, sub formă de coluziune, să facă acest lucru. Pe de altă parte, acestea nu au afirmat nici că existau legături organice și funcționale între întreprinderile respective și Comisie sau că aceasta din urmă exercita un control prin amestecul direct sau indirect în gestiunea acestora. În cele din urmă, nimic nu susține presupunerea că alegerea inițială a termenului „Galileo” de către Comisie ar fi încurajat neapărat întreprinderile interesate să urmeze acest exemplu, pentru că, în caz contrar, ar fi compromis succesul economic al întregului proiect.

134 Întrucât întreprinderile sunt obligate să cunoască dreptul comunitar și dreptul mărcilor, pare, prin urmare, adecvat să se considere că acestea trebuie privite ca responsabile, în temeiul dispozițiilor de drept pertinente, de propriul lor comportament pe piață, în măsura în care au ales să utilizeze termenul „Galileo” în cadrul activităților lor economice.

135 Rezultă că această alegere a întreprinderilor trebuie considerată cauza directă și determinantă a prejudiciului pretins, eventuala contribuție a Comisiei la acest prejudiciu fiind prea îndepărtată pentru ca răspunderea care le revine întreprinderilor în cauză să poată fi transferată Comisiei.

136 În consecință, capătul de cerere întemeiat pe o încălcare a drepturilor la marcă ale reclamantelor trebuie respins.

– Cu privire la al doilea capăt de cerere, întemeiat pe o conduită neglijentă a Comisiei față de reclamante

137 În ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe abținerea eronată a Comisiei de a face o cercetare cu privire la mărci, este suficient să se arate că omisiunile instituțiilor comunitare sunt susceptibile să angajeze răspunderea Comunității doar în măsura în care instituțiile au încălcat o obligație legală de acțiune, rezultată dintr-o dispoziție comunitară (a se vedea punctul 36 de mai sus, Hotărârea Travellex Global and Financial Services și Interpayment Services/Comisia, punctul 143 și jurisprudența citată).

138 Or, în speță, reclamantele nu au arătat în temeiul cărei dispoziții de drept comunitar Comisia ar fi fost obligată să facă o cercetare cu privire la înregistrările anterioare ale termenului „Galileo” ca marcă. În plus, întrucât utilizarea de către Comisie a acestui termen pentru a desemna proiectul său de radionavigație prin satelit nu a încălcat drepturile la marcă acordate reclamantelor, abținerea instituției pârâte de a face, anterior acestei utilizări, o cercetare cu privire la mărcile lor nu poate fi calificată drept eronată.

139 Rezultă că nici reclamantele nu au reușit să stabilească caracterul ilegal al conduitei imputate Comisiei în acest sens.

140 În consecință, capătul de cerere întemeiat pe o conduită neglijentă a Comisiei față de reclamante trebuie, de asemenea, respins.

– Concluzie

141 Din moment ce nu s-au putut stabili nici caracterul ilegal al conduitei imputate Comisiei, nici existența unei legături de cauzalitate suficient de directe între conduita imputată și prejudiciul invocat, condițiile de angajare a răspunderii extracontractuale a Comunității nu sunt îndeplinite.

142 În aceste condiții, acțiunea în despăgubiri a reclamantelor întemeiată pe acest regim de răspundere trebuie respinsă.

Cu privire la răspunderea Comisiei pentru un act licit

143 Reclamantele invocă răspunderea Comisiei pentru acte legale. În speță, folosirea termenului „Galileo” ar fi afectat și ar afecta drepturilor acestora într-o manieră absolut unică, prin faptul că ele sunt singurele întreprinderi ale căror drepturi au fost afectate de măsura în cauză (prejudiciu anormal). Mai mult, riscul ca o autoritate publică să nu respecte dreptul la marcă prin utilizarea unui termen pentru un proiect, cu toate că această încălcare ar fi putut fi evitată cu ușurință, nu ar fi deloc inerent faptului de a activa într-un anumit sector economic (prejudiciu special). În final, alegerea imprudentă de către Comisie a termenului „Galileo” nu ar fi justificată de niciun interes economic general (lipsa justificării).

144 În această privință, trebuie arătat că, atunci când, precum în speță, ilegalitatea conduitei imputate instituțiilor comunitare nu este stabilită, nu rezultă că întreprinderile care se consideră lezate de această conduită nu pot în niciun caz obține o despăgubire prin angajarea răspunderii extracontractuale a Comunității (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții din 29 septembrie 1987, De Boer Buizen/Consiliul și Comisia, 81/86, Rep., p. 3677, punctul 17).

145 Într-adevăr, articolul 288 al doilea paragraf CE stabilește obligația pe care o impune Comunității de a repara prejudiciile cauzate de instituțiile sale cu privire la „principiile generale comune legislațiilor statelor membre”, fără a restrânge, în consecință, sfera acestor principii la un singur regim de răspundere extracontractuală a Comunității pentru conduita ilicită a instituțiilor menționate.

146 Or, legile naționale cu privire la răspunderea extracontractuală permit persoanelor de drept privat, chiar dacă în grade diferite, în domenii specifice și conform unor modalități diferite, să

obțină în justiție despăgubiri pentru anumite prejudicii, chiar în lipsa unei acțiuni ilicite a autorului prejudiciului.

147 În ipoteza unui prejudiciu generat de o conduită a instituțiilor Comunității, al cărei caracter ilegal nu este demonstrat, răspunderea extracontractuală a Comunității poate fi angajată, de îndată ce sunt îndeplinite condițiile referitoare la existența unui prejudiciu, la legătura de cauzalitate între acesta și conduita instituțiilor comunitare, precum și la caracterul anormal și special al prejudiciului în cauză (Hotărârea Curții din 15 iunie 2000, Dorsch Consult/Consiliul și Comisia, C-237/98 P, Rep., p. I-4549, punctul 19).

148 În ceea ce privește prejudiciile pe care le pot suferi operatorii economici din cauza unor activități ale instituțiilor comunitare, un prejudiciu este anormal atunci când depășește limitele riscurilor economice inerente activităților în sectorul în cauză (Hotărârea Afrikanische Frucht-Compagnie și Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert/Consiliul și Comisia, punctul 80 de mai sus, punctul 151 și jurisprudența citată).

149 În speță, presupunând chiar că reclamantele reușesc să demonstreze că au suferit un prejudiciu real care a fost cauzat de utilizarea termenului „Galileo” de către Comisie, nu s-ar putea considera că acest prejudiciu depășește limitele riscurilor inerente folosirii, de către reclamante, a aceluiași termen în ceea ce privește mărcile lor.

150 Într-adevăr, prin alegerea numelui „Galileo” pentru denumirea mărcilor, produselor și serviciilor acestora, reclamantele nu puteau ignora faptul că ele s-au inspirat din prenumele ilustrului matematician, fizician și astronom italian, născut la Pisa în 1564, care este una din marile figuri ale culturii și istoriei științifice europene. Astfel, reclamantele s-au expus în mod voluntar riscului ca altcineva, în speță Comisia, să poată în mod legal, adică fără a aduce atingere drepturilor la marcă ale acestora, să folosească același nume celebru pentru a-și denumi programul de cercetare în materie de radionavigație prin satelit. De altminteri, în 1989, National Aeronautics and Space Administration (NASA) (Administrația Națională pentru Aeronautică și Spațiu) a ales deja termenul „Galileo” pentru a denumi o misiune spațială, și anume lansarea unui satelit de observație către planeta Jupiter.

151 Prin urmare, în circumstanțele din speță, prejudiciul pretins suferit de reclamante nu trebuie calificat drept anormal.

152 O astfel de constatare este suficientă pentru a exclude orice drept la despăgubiri pentru acest capăt de cerere, fără a fi necesar ca Tribunalul să se pronunțe cu privire la condiția legată de caracterul special al prejudiciului pretins.

153 Rezultă că nu poate fi acceptată nici cererea de despăgubiri a reclamantelor întemeiată pe regimul răspunderii extracontractuale a Comunității, în lipsa unui comportament ilicit al organismelor sale.

154 Din ansamblul considerațiilor anterioare rezultă că acțiunea trebuie respinsă în întregime.

Cu privire la cheltuielile de judecată

155 În temeiul articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată la plata cheltuielilor de judecată, în cazul în care s-a solicitat acest lucru de partea care a câștigat.

156 Întrucât reclamantele au căzut în pretenții, se impune obligarea acestora la plata atât a propriilor cheltuieli, cât și a cheltuielilor efectuate de Comisie, în conformitate cu pretențiile prezentate de instituția pârâtă în acest sens.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a doua extinsă)

declară și hotărăște:

1) Acțiunea este respinsă.

2) Reclamantele sunt obligate la plata cheltuielilor de judecată.

Pirrung
Pelikánová

Meij

Forwood
Papasavvas

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 10 mai 2006.

Grefier
E. Coulon

Președinte
J. Pirrung